

Próba poprawy cech użytkowych polskiej owcy górskiej

**Prof. dr hab. Edward Wierzchoś, Dr inż. Edyta Molik,
Dr inż. Maciej Murawski**

**Katedra Hodowli Owiec i Kóz
Akademia Rolnicza w Krakowie**

Badania wykonane w ramach grantu europejskiego LACOPE w roku 2004

**Molik E, Musiał W, Wierzchoś E, Tyran E,
Mikołajczyk J, Wojewodziec T**

Wypas owiec górskich w rejonie Tatr i Skalnego Podhala

Wypas na terenie TPN

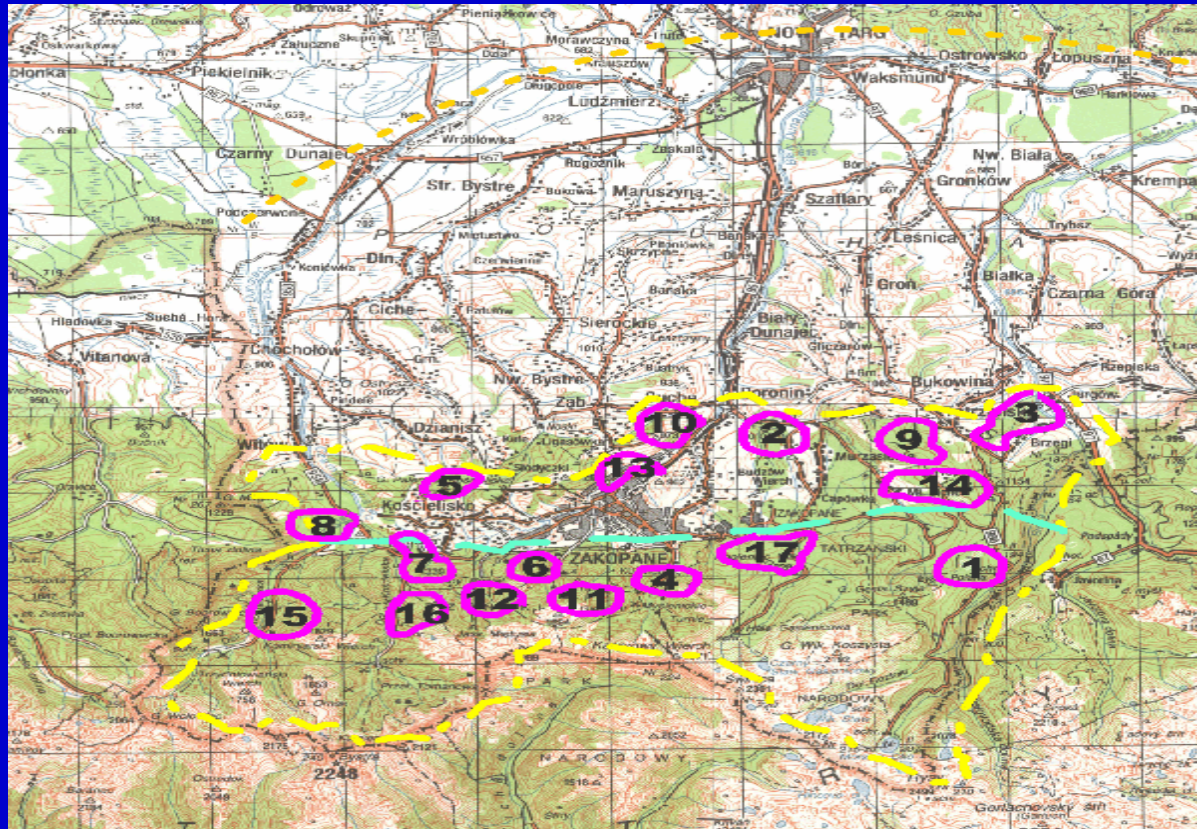
- 7 stad owiec co stanowi ok. 1500 sztuk**

Wypas poza terenem TPN

- 10 stad owiec od 100 do 900 sztuk**

Łącznie wypasanych było 5550 sztuk

Teren wypasu owiec w rejonie Tatr i Skalnego Podhala

Map: © Sztab Generalny Wojska Polskiego, Zarząd Topograficzny, 1992, 1995

LEGEND:

1 - management unit no.

 - management unit border

 - Tatra / Sub-Tatra border

 - study area border

 - approx. N border of Tatra CLS ECON connection

0 4 8 km

Polska Owca Górska

Plenna Owca Olkuska

**Plenność owiec olkuskich, górskich i ich krzyżówek
(Murawski M, Wierzchoś E. 1998)**

Rasy owiec	Polska Owce górska	Owce olkuskie	Maciorki mieszańce F₁ (♂ owca olkuska x ♀ polska owca górska)
Liczba Owiec	14	40	22
Wielkość miotu	1,1	2,3	1,9

**Plenność, mleczość owiec olkuskich, górskich i ich krzyżówek
(Murawski M, Molik E 2004)**

Cecha	Polska Owce górska	Owca olkuska	Maciorki mieszańce F₁ (♂ owca olkuska x ♀ polska owca górska)
Liczba Owiec	50	40	20
Wielkość miotu	1,1	2,3	2,05
Średnia wydajność mleka od 2 do 30 dnia laktacji (l)	23,6	59,8	38,7

Stawka macioremek F_1
(♀ polska owca góraska x ♂ owca olkuska)

Maciorka F₁
(♀ polska owca góraska x ♂ owca olkuska)

Mleczność owiec olkuskich, długowemistych i ich krzyżówek (Molik E, Ciuryk 1999)

Rasa	Olkuska	POD	F ₁ (pod x charollaise)
Udział owiec przydatnych do doju %	81	76	80
Udział owiec dojonych do 210 dnia laktacji	73	64	100
Średnia dobowa wydajność mleka od 2 do 28 dnia laktacji (l)	59.8	42.3	41.7
Dzień rozpoczęcia doju	72	73	71
Dni doju	120	126	128
Średnia dobowa Wydajność mleka (l)	0.4	0.3	0.4
Średnia ilość mleka udojonego (l) za okres doju	44.3	33.5	48.5

**Skład chemiczny mleka owiec olkuskich, długowłnistych i ich krzyżówek
(według Molik E, Ciuryk 1999)**

	Olkuska	P.O.D.	F₁(p.o.d x charollaise)
Sucha masa (%)	18.3	19.5	18.7
Białko (%)	6.1	6.8	6.53^a
Tłuszcz (%)	7.1	8.1	7.5
Laktoza (%)	4.5	4.5	4.7

Wyniki oceny użytkowości owiec w Republice Czeskiej w roku 2004

Rasa	Liczba stad	Liczba owiec	Plenność (%)
Cygaj	3	527	128,5
Owca wschodniofryzyjska	24	653	167,6
Owca olkuska	1	159	174,8
Charollais	72	2824	149,4

Wyniki oceny użytkowości owiec w Polsce w roku 2003

Rasa	Liczba stad	Liczba owiec	Plenność (%)
Polska owca górska	219	12658	136,3
Owca wschodniofryzyjska	15	239	162,2
Owca olkuska	9	144	221,3
Charollais	8	541	141,1

Tryczek F₂
(♀ maciorka F₁ x ♂ charollais)
(wiek 2 miesiące)

